

**Національний
університет
біоресурсів і
природокористування
України**

**Факультет
ветеринарної
медицини**

НДІ Здоров'я тварин

**«ЄДИНЕ ЗДОРОВ'Я – 2022»
Матеріали Міжнародної наукової конференції**

**22-24 вересня 2022 р.
НУБіП України, м. Київ**

**ДІАГНОСТИЧНІ ЗАХОДИ ЗА ПІДОЗРИ
НА ДИРОФІЛЯРІОЗ В СОБАК**

**Кладницька Л.В.¹, доктор ветеринарних наук, доцент
Сорока Н.М.¹, доктор ветеринарних наук, професор
Пашкевич І.Ю.¹, кандидат ветеринарних наук, доцент
Величко С.В.², кандидат біологічних наук,
головний лікар клініки “WSWclinic”
Павчинська В.В.², лікар клініки “WSWclinic”**

**Ландаренко Л.С.³, завідувачка лабораторією «Внутрішні незаразні
хвороби» ,**

Касьян О.К.¹, студентка 3 курсу

*¹Національний університет біоресурсів і природокористування України,
м. Київ*

²“WSWclinic”, м. Київ

³ВСП «Немішаєвський фаховий коледж»

Дирофіляріоз – це зооозне захворювання людини та м'ясоїдних тварин, яке спричинюється круглими нематодами: *Dirofilaria immitis* і *Dirofilaria repens*, які частіше локалізуються в серці, кровоносних судинах, у підшкірній клітковині, калитці, матці. Захворювання реєструються у різних країнах світу де переважає теплий і вологий клімат. Зараження тварин відбувається трансмісивно під час активного льоту комарів родів *Aedes*, *Culex*, *Anophies*, які є проміжними хазяями. Дефінітивними хазяями є більше 30 видів тварин, але найчастіше вражаються собаки.

Діагностика дирофіляріозу передбачає використання різних методів прижиттєвої діагностики: лабораторні та додаткові. До лабораторних методів діагностики відносяться: модифікований метод Кнотта, метод Кулікова, метод Архіпової Д. Р., метод Руже-Мюленса, метод Шуффнера, метод В. Б. Ястреба, аналіз мазка за методом Романовського-Гімза, метод непрямой імунофлюоресценції, імуноферментний аналіз, пряма мікроскопія краплі свіжої крові, імунохроматографічний експрес-тест, дослідження цільної сироватки крові, метод фільтрації, метод фарбування на кислу фосфатазу. З додаткових методів застосовують: морфологічні та біохімічні дослідження крові, дослідження сечі, рентгенографію грудної порожнини, ехокардіографію, електрокардіографію. Важливо своєчасно виявити паразита в організмі тварини. Не кожна методика забезпечує виявлення паразита в організмі, а деякі з них, застосовані після лікування, дають хибні результати, оскільки реагують на циркулюючі комплекси в крові тварини, що залишаються навіть після знищення паразита впродовж 6 місяців. Тому визначення ефективності методів дослідження крові на дирофіляріоз є актуальним питанням.

Дослідження проводили на собаках різної статі, порід та вікових груп, власники яких звернулись в лікарню ветеринарної медицини. У дослідженій нами групі було 54 собаки. Під час надходження тварин до ветеринарної клініки проводили загальний клінічний огляд. Після цього відбирали 5 мл крові з периферичних вен вранці або ввечері під час міграції личинок паразита і досліджували її лабораторно. Спочатку усі дослідні зразки крові досліджували

швидкими тестами імуноферментним та імунохроматографічним аналізом. За позитивної реакції проводили дослідження крові іншими лабораторними методами: методом Кнотта, роздавленої краплі крові, В. Б. Ястреба, фарбування на кислу фосфатазу, а також застосовували додаткові дослідження: рентгенографію, електрокардіографію та ультразвукову діагностику.

За результатами досліджень високоефективним методом лабораторної діагностики був метод Кнотта 88,8 % ($p < 0,05$) у порівнянні з експрес-методом імуноферментного аналізу. Ще три методи, які ми використовували: метод роздавленої краплі, за якого ми виявили мікрофілярії у 72,2 % ($p < 0,01$) тварин, метод В.Б. Ястреба у 68,5 % ($p < 0,01$) і метод фарбування на кислу фосфатазу у 55,5 % ($p < 0,001$) тварин, виявились менш ефективними. Як додаткові методи діагностики ми використовували: кардіографію, рентгенографію та ультразвукову діагностику, які не є точними для встановлення діагнозу, але завдяки їм ми могли побачити статевозрілих паразитів та органічні зміни, а саме розширення правого шлуночка серця, розширення легеневих артерій, зміни розмірів камер серця. Методом електрокардіографії було виявлено порушення ритму і провідності серця, що проявлялося наступним: синусова тахікардія, яка була зареєстрована у 54 % собак, хворих на дирофіляріоз, миготлива аритмія передсердь – 4 %, екстрасистолія – 10 %, фібриляція шлуночків – 2 %, блокада правої ніжки пучка Гіса – 5 %.

Визначено ефективність застосування лабораторних досліджень дирофіляріозу: за методу Кнотта 88,8 % ($p < 0,05$), методу роздавленої краплі за якого ларви ми виявили у 72,2 % ($p < 0,01$), за методу В.Б. Ястреба у 68,5 % і за методу фарбування на кислу фосфатазу у 55,5% ($p < 0,001$) собак у порівнянні з експрес-методом імунохроматографічного аналізу. Методом електрокардіографії було виявлено порушення ритму і провідності серця, що проявлялося наступним: синусова тахікардія 54 %, миготлива аритмія передсердь 4 %, екстрасистолія 10 %, фібриляція шлуночків 2 %, блокада правої ніжки пучка Гіса 5 %.

Ультразвуковим дослідженнями серця виявили статевозрілих паразитів у порожнинах серця і судин, зокрема в правому шлуночку та легеневій артерії. Хірургічним методом вилучили дорослу особину паразита дирофілярії з сім'яного канатика собаки.